
ETNOLINGWISTYKA

PROBLEMY JĘZYKA I KULTURY

36

Wydawnictwo Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej

ETNOLINGWISTYKA

PROBLEMY JĘZYKA I KULTURY

36

UNIwersytet MARII CURIE-SKŁODOWSKIEJ
WYDZIAŁ HUMANISTYCZNY

KOMISJA ETNOLINGWISTYCZNA
PRZY MIĘDZYNARODOWYM KOMITECIE SŁAWISTÓW

KOMISJA ETNOLINGWISTYCZNA KOMITETU JĘZYKOZNAWSTWA PAN

Redaktor naczelny

STANISŁAWA NIEBRZEGOWSKA-BARTMIŃSKA

Zastępca redaktora naczelnego

ADAM GŁĄZ

Sekretarz

MARTA NOWOSAD-BAKALARCZYK

Kolegium redakcyjne

IRINA LAPPO, ALLA KOZHINOWA, ROMAN LEWICKI, SVITLANA MARTINEK, ANNA PAJDZIŃSKA,
JOANNA SZADURA, JAMES WILLIAM UNDERHILL, IRENA VAŇKOVÁ, SEBASTIAN WASIUTA,
ANETA WYSOCKA, JÖRG ZINKEN

Rada naukowa

JAN ADAMOWSKI (UNIwersytet MARII CURIE-SKŁODOWSKIEJ, LUBLIN)
DEJAN AJDAČIĆ (KIJOWSKI UNIwersytet NARODOWY)
ELENA BEREZOVIČ
WOJCIECH CHLEBDA (UNIwersytet OPOLSKI)
FELIKS CZYŻEWSKI (UNIwersytet MARII CURIE-SKŁODOWSKIEJ, LUBLIN)
ALOYZAS GUDAVIČIUS (UNIwersytet SZAWELSKI)
ALEKSEJ JUDIN (UNIwersytet W GENT)
JACEK MICHAEL MIKOŚ (UNIwersytet WISCONSIN, MILWAUKEE)
SVETLANA TOLSTAJA
ZUZANA PROFANTOVÁ (SLOVENSKÁ AKADEMIA VIED, BRATYSŁAWA)
HANNA POPOWSKA-TABORSKA (POLSKA AKADEMIA NAUK, WARSZAWA)
ANNA WIERZBICKA (AUSTRALIJSKI UNIwersytet NARODOWY, CANBERRA)

ETNOLINGWISTYKA

PROBLEMY JĘZYKA I KULTURY

36

Lublin 2024

Wydawnictwo Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej

Redakcja wydawnicza
STANISŁAWA NIEBRZEGOWSKA-BARTMIŃSKA
MARTA NOWOSAD-BAKALARCZYK

Projekt okładki i stron tytułowych
JERZY DURAKIEWICZ

Skład
ARTUR DROZDOWSKI

Wydanie czasopisma zostało sfinansowane przez Uniwersytet Marii-Curie Skłodowskiej w Lublinie.

Wersja elektroniczna dostępna na stronie: journals.umcs.pl/et

© Wydawnictwo UMCS, Lublin 2023

ISSN 0860-8032
e-ISSN 2449-8335

Wydawnictwo Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej
ul. Idziego Radziszewskiego 11, 20-031 Lublin
tel. 81 537 53 04
www.wydawnictwo.umcs.eu
e-mail: sekretariat@wydawnictwo.umcs.lublin.pl

Dział Handlowy
tel./faks 81 537 53 02
Księgarnia internetowa: www.wydawnictwo.umcs.eu
e-mail: wydawnictwo@umcs.eu

SPIS TREŚCI

I. ROZPRAWY I ANALIZY

1. Anna Pajdzińska (Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej, Lublin, Polska), Wojciech Chlebda – etnolingwista / Wojciech Chlebda as an Ethnolinguist	9
2. Waldemar Czachur (Uniwersytet Warszawski, Polska), Marta Wójcicka (Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej, Lublin, Polska), Enantiosemia a sprawa polska. Kategoria OBCEGO i SWOJEGO w badaniach etnolingwistycznych Wojciecha Chlebdy / Contronyms and the Polish Case. The Categories of “the Other” and “one’s Own” in Wojciech Chlebda’s Ethnolinguistic Research	23
3. Svitlana Martinek (Ivan Franko National University of Lviv, Ukraine), The opposition <i>sviy</i> ‘us (our)’ – <i>chuzhyy</i> ‘them (their)’: what has changed during the Russian invasion of Ukraine? / Opozycja <i>svij</i> ‘swój’ – <i>czużyj</i> ‘obcy’: co zmieniło się podczas inwazji Rosji na Ukrainę?	37
4. Ivana Dobrotová (Uniwersytet Palackiego, Ołomuniec, Czechy), Wojciech Chlebda (Uniwersytet Opolski, Polska), Idiomatykon w rodzinie słowników / The Idiomaticon in the Dictionary Family	55
5. Stanisław Koziara (Uniwersytet Komisji Edukacji Narodowej, Kraków, Polska), Przejawy dziedzictwa oralno-retorycznego w zasobach biblizmów języka polskiego / Manifestations of Oral Rhetorical Heritage in Polish Biblicisms	69
*	
6. Joachim Grzega (Universität of Eichstätt-Ingolstadt, Germany), Eurolinguistic Notes on Polish, German, Czech, Hungarian, Dutch, English, French, Italian, Spanish and Latin in Warmer’s Late-17 th -c. Colloquy. Part 2: Address Forms and Expressive Speech Act Routines / Eurolingwistyczny kontekst języków polskiego, niemieckiego, czeskiego, węgierskiego, niderlandzkiego, angielskiego, francuskiego, hiszpańskiego i łacińskiego w „Rozmowie” Christopherusa Warmera z końca XVII w. Część 2. Formy adresatywne i utarte zwroty w ekspresywnych aktach mowy .	91
7. Ekaterina Rycheva (Faculty of Arts, Charles University, Czech Republic), <i>Who is the pike in the Czech political pond?</i> Or the Conceptual Metaphor POLITICS IS A POND in Czech Political Discourse / Kto jest szczupakiem w czeskim stawie? Metafora pojęciowa POLITYKA TO STAW w czeskim dyskursie politycznym	113
8. Anna Kaganiec-Kamieńska (Uniwersytet Jagielloński, Kraków, Polska), Ideologie językowe w programach wyborczych Nowej Partii Postępowej w Portoryko / Language Ideologies in the Political Party Programs of the New Progressive Party in Puerto Rico	129
9. Marta Nowosad-Bakalarczyk (Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej, Lublin, Polska), Obraz <i>NIENAWIŚCI</i> w polszczyźnie (w świetle danych leksykograficznych) / HATE in Polish in the Light of Lexicographic Data	149
10. Irena Smetonienė (Uniwersytet Wileński, Litwa), Marius Smetona (Uniwersytet Wileński, Litwa), AUTOKRACJA w języku i kulturze litewskiej / AUTOCRACY in Lithuanian Language and Culture	171

*	
11. Agnieszka Gicala (Uniwersytet Komisji Edukacji Narodowej, Kraków, Polska), The Human Soul in Today's World. Two Perspectives: Wisława Szymborska's and Olga Tokarczuk's, and their Translocation in Translation / Dusza człowieka we współczesnym świecie. Dwa ujęcia: Wisławy Szymborskiej oraz Olgi Tokarczuk i ich przemieszczenie w przekładzie	183
12. Daria Ławrynow (Instytut Języka Polskiego PAN, Warszawa, Polska), Językowe sposoby ukazania religii w twórczości satyrycznej Ostapa Wyszni (na podstawie publikacji ukraińsko-, polsko- i rosyjskojęzycznych) / Linguistic Portrayals of Religion in Ostap Vyshnya's Satirical Works in Ukrainian, Polish, and Russian	203
*	
13. Анна Кречмер (Венский университет, Австрия), Когда начинается <i>Родина</i> ? (О восточнославянском концепте РОДИНА в историческом аспекте) / When Does Homeland Begin? On the East Slavic Concept of HOMELAND in the Historical Context	221
14. Alla Kozhinowa (Instytut Języka Polskiego PAN, Kraków, Polska), Родина в библейских переводах XVI в., созданных на территории Речи Посполитой и Великого княжества Литовского / HOMELAND in 16 th -century Biblical Translations from the Territory of Poland and the Grand Duchy of Lithuania ..	237
15. Alena Rudenka (Instytut Slawistyki PAN, Warszawa, Polska), The Concept of HOMELAND in the Works of Belarusian Emigrants and Repressed Citizens / Pojęcie OJCZYZNY w twórczości białoruskich emigrantów i osób represjonowanych	255
16. Katarzyna Waszczyńska (Uniwersytet Warszawski, Polska), 'Ojczyzna' w powojennej korespondencji wojennej białoruskiej emigracji / HOMELAND in Post-WWII Correspondence of Belarusian War Emigrants	271
17. Dejan Ajdaczyć (Uniwersytet Gdański, Polska), „Druga ojczyzna” w języku serbskim i chorwackim / The “Second Homeland” in Serbian and Croatian	281
18. Stanisława Niebrzegowska-Bartmińska (Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej, Lublin, Polska), Typy danych a koherencja semantyczna definicji kognitywnej (przykład polskiej OJCZYZNY) / Types of Data and Semantic Coherence of the Cognitive Definition. The Case of the Polish HOMELAND	295
*	
19. Maciej Rak (Uniwersytet Jagielloński, Kraków, Polska), Etnolingwistyka historyczna – <i>Słownik mitologii polskiej</i> Jana Karłowicza / Historical Ethnolinguistics: Jan Karłowicz's <i>Dictionary of Polish Mythology</i>	317
20. Izabela Barbara Will (Uniwersytet Warszawski, Polska), Pojemnik jako kulturowy wyznacznik obrazu wody u Hausańczyków / The Image of Water among the Hausa through the Lens of Selected Containers	329

II. RECENZJE I OMÓWIENIA

21. Elwira Bolek (Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej, Lublin, Polska), Język – kultura – zmysły – poznanie: Ilona Witkowska, <i>Wyrazić nienazwane: językowo-kulturowy obraz zapachu we współczesnej polszczyźnie</i> , Kraków: Towarzystwo Autorów i Wydawców Prac Naukowych „Universitas” 2021, 268 s.	349
---	-----

22. Sara Akram (Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej, Lublin, Polska), O składni współczesnego polskiego reportażu książkowego: Katarzyna Ostrowska, *Reportaż książkowy w świetle językoznawstwa statystycznego. Składnia – styl – gatunek*, Kielce: Wydawnictwo Uniwersytetu Jana Kochanowskiego, 2023, 235 s. 354
23. Monika Grabowska (Uniwersytet Wrocławski, Polska), Ekspresywne formuły konwersacyjne w języku francuskim, polskim i włoskim: *Les formules expressives de la conversation. Analyse contrastive: français-polonais-italien*, red. Anna Krzyżanowska, Francis Grossman, Katarzyna Kwapisz-Osadnik, Lublin: Episteme, 2021, 575 s., ISBN 978-83-65172-33-4 359
24. Jadwiga Kozłowska-Doda (Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej, Lublin, Polska), Ludowa wiara w moc słowa, czyli co łączy białoruskie *zatory* z dawną niemiecką medycyną: Таццяна Валодзіна, *Нямецкія лекавыя замовы: групы, матывы, беларускія паралелі* / Tatsiana Valodzina, *Deutsche Krankheitsbeschwörungen: Klassifizierung, Motivik, belarusische Parallelen*, Мінск: Беларуская навука, 2023, 344 s. + fot. 363

III. Z ŻYCIA NAUKOWEGO

25. Amelia Urbańska (badaczka niezależna, Warszawa, Polska), Pro memoria. Agnieszka Libura (1968–2023) 369

IV. NOTY O KSIĄŻKACH

V. KSIĄŻKI I CZASOPISMA NADESŁANE

